

[Udenrigsministeren]

Det er regeringens opfattelse, at disse målsætninger fortsat skal være fundamentet for vores bistandspolitiske samarbejde med udviklingslandene. Hovedsigtet med min redegørelse vil derfor alene være at pege på de justeringer af rammerne for u-landsbistandens tilrettelæggelse og bevillingernes anvendelse, der er påkrævede eller ønskelige for effektivt og omkostningsbevidst at fremme de mål, vi har sat os.

I den undersøgelse af bistandsadministrationen, som Administrationsdepartementet og tre private konsulentfirmaer på min anmodning gennemførte i 1985-86, pegede man på behovet for en overordnet strategisk planlægning for at sikre bedre sammenhæng mellem de bistandspolitiske målsætninger og de konkrete projektaktiviteter. Samtidig var hensigten hermed at skabe grundlag for en bedre styring og prioritering af Danidas ressource- og personaleanvendelse.

Det var baggrunden for den strategiske planlægningsproces, som i januar 1987 iværksattes internt i Danida, og som nu har ført til et gennemanalyseret grundlag for tilrettelæggelsen af det fremtidige udviklingssamarbejde. Handlingsplanen og de ni underliggende delrapporter bør ses som en helhed, hvor de enkelte elementer og forslag supplerer hinanden. Der er hermed skabt mulighed for en samlet stillingtagen til hele feltet af bistandsaktiviteter. Handlingsplanen fremsendtes til Folketingets medlemmer i juni 1988.

Den strategiske planlægning har søgt at sætte forholdet mellem ideelle målsætninger, realistiske muligheder og konkrete midler i relief. Men der er ikke tale om en færdigstøbt eller statisk plan. Handlingsplanen vil løbende skulle videreudvikles og tilpasses de nye udfordringer, som udviklingssamarbejdet til stadighed stiller os over for.

Handlingsplanen har siden dens offentliggørelse i juni været genstand for megen opmærksomhed og debat. Planen har været forelagt såvel Styrelsen som Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde. Den er blevet diskuteret med de private hjælpeorganisationer, og flere af disse har afgivet udtalelser om planen som sådan eller kommentarer til en række konkrete forslag. Det samme gælder erhvervsorganisationerne og fagbevægelsen. Regeringen hilser denne brede debat velkommen, hvor alle inter-

esserede parter forud for Folketingets drøftelse har haft mulighed for at deltage i en grundig og seriøs dialog om tilrettelæggelsen af det fremtidige udviklingssamarbejde.

Udviklingen i Den Tredie Verden har i løbet af dette årti været karakteriseret af en række negative tendenser. Gældskrisen trænger sig på som det mest alvorlige og akutte problem. Udviklingslandenes samlede gæld beløber sig i dag til omkring 1.200 milliarder dollars. For mange udviklingslande har gældskrisen stillet sig afgørende i vejen for økonomisk og social udvikling. Vigende råvarepriser har forringet ulandenes eksportindtjening og dermed mulighederne for at betale deres gæld. Samtidig er de private kapitaloverførsler til udviklingslandene faldet drastisk.

Udviklingen i kapitaloverførslerne har placeret den statslige udviklingsbistand som de fattigste udviklingslandes absolut væsentligste kilde til udenlandsk kapital. Dermed indtager den statslige udviklingsbistand en nøgleposition, hvor en effektiv udnyttelse af de knappe ressourcer er blevet endnu mere nødvendig.

Tilrettelæggelsen af et sammenhængende bistandsprogram i tæt samarbejde med modtagerlandet er nødvendig for at sikre en bedre prioritering af opgaverne og hindre overlappning med andre donorlandes indsats og deraf følgende ressourcspild. Derfor lægges der i handlingsplanen som noget helt centralt op til, at den bilaterale bistand konsekvent udformes som et egentligt landeprogramssamarbejde baseret på en detaljeret vurdering af det enkelte modtagerlands behov. Et sådant samarbejde vil forudsætte et indgående kendskab til modtagerlandets økonomiske og sociale udvikling, en intensiv dialog med landets myndigheder og den bedst mulige udnyttelse af vore ressourcer.

Regeringen er enig i handlingsplanens analyse samt i, at det for at kunne leve op til disse krav vil være nødvendigt at gennemføre en koncentration af den bilaterale bistand på et begrænset antal lande som foreslået i handlingsplanen.

Udvælgelsen af de fremtidige programsamarbejdslande må ske på basis af de bistandspolitiske kriterier, der gennem årene har hersket bred politisk enighed om. Det er indlysende, at denne udvælgelse må bero på en detaljeret vurdering af forholdene i de enkelte lande og mulighederne for at få omsat vore bistandspoliti-